

• Jmenuji se Josef Mühlberger a jsem spisovatel. Narodil jsem se Trutnově, tehdejšímu Trautenau, v roce 1903 do česko-německé rodiny. Otec Josef pocházel z Dolního Maršova a byl poštovním úředníkem. Maminka Anna byla Češka a pocházela ze Šumavy. Doma jsme mluvili německy, ale českou řeč a kulturu jsem poznával a zamíloval si již v dětství, a to zejména díky své babičce, což se projevilo i později v mých knihách. Nyní vás provedu po místech, která mi nikdy nevymizela z paměti ani ze srdce, po městě, kde jsem byl doma.

* Na rohu ulic Horská a Školní, na budově ZUŠ, je pamětní deska věnovaná památce Josefa Mühlbergera, která byla odhalena 8. října 2015.

1 Otoč se, spočti oblouky na protější podloubíčku a číslici doplň do tajenky.

Pozůstatek koželužských domků, které stávaly v blízkosti bývalého náhonu.

Viadukt – Trutnov býval významným dopravním uzlem, ve 20. letech 20. století tudy jezdil spoj Trutnov – Berlín.

* Vlevo restaurace, jejíž název se již několik desetiletí nezměnil.

2

Vezmi souhlásku, která je společná oběma slovům nápisu na budově restaurace a použij 2x.

Pod arkýřem domu čp. 26 znamená Merkur.

• Zde v malém parčíku stával dům, v němž jsem se narodil já i moje sestra Augustína. Starší bratr Alois se narodil v Maršově, kde rodiče žili, než se roku 1894 přestěhovali do Trutnova. V roce 1910 otec postavil nový dům a v mých sedmi letech jsme se odtud odstěhovali.

* Na nároží u budovy gymnázia je busta českého spisovatele Aloise Jiráska. Busta unikla za druhé světové války roztavení jen zásluhou českých vlastenců, kteří ji ukryli v nedalekém městečku Úpici.

3

Alois Jirásek je autorem Starých českých. Z doplněného slova použij do tajenky páté písmeno.

* Gymnázium, které bylo součástí komplexu českých škol, se nachází v české čtvrti. Bydleli zde převážně čeští obyvatelé Trutnova. Hlavní vchod gymnázia zdobí busta tvůrce českého názvosloví na Trutnovsku.

4

Jméno historika ti pomůže v tajence: zde dlouze, ty však použij krátce 5x.

Přejdi napříč Jiráskovo náměstí a narazíš na ulici, která plně vystihuje historické pozadí této trutnovské čtvrti.

5

Z názvu ulice vezmi předposlední písmeno a získáš další dvě doplnění tajenky.

* Národní dům. Češi si tento svůj kulturní stánek vystavěli na přelomu 19. a 20. století, mimo jiné ke stavbě přispěly i výnosy sbírek českých spolků a dary českých měst.

6

Poslední tři písmena z přídatného jména z nápisu nad velkými sochami ze zdi domu doplň do tajenky tak, jak jsou.

Za viaduktem se drží vlevo a na kruh. objezdů přejdi po levém přechodu.

k hlavnímu vchodu gymnázia

* Z mostu se na protější straně nabízí pohled na budovu městského kina, ve kterém se začalo promítat už v roce 1929 a ve kterém se od roku 1963 do 80. let minulého století konal známý Filmový festival mladých.

7

Most přes řeku také napoví více k tajence, kam doplň prostřední písmeno jména řeky.

Za řekou před školou napravo najdi schody a vydej se po nich. (Lze i obejít kolem zadního traktu školy.) Nahoře nad schody skrývá obyčejná cihlová zeď vlevo tajemství: býval zde hřbitov chudých.

* Snad právě ze hřbitova pochází zvláštní kříž ve zdi, který po pár krocích nalezněš napravo.

8

Poslední číslici vyššího z obou letopočtů uvedených na kříži doplň do tajenky.

Ale nyní již vzhůru do kopce vpravo! Do ulice Boženy Němcové.

• To je naše ulice, můj Ráj. Do domu s adresou Krybitz 119 – Schreiberberg 6 jsme se přestěhovali 1. ledna 1911. Sem spadají mé první spisovatelské pokusy a zde jsem zažil i své první úspěchy. Pravidelně jsem vracel domů i během studií slavistiky a germanistiky na Karlově univerzitě v Praze, kde jsem získal i doktorát z filozofie. Hojně vydávaná a úspěšná kniha Chlapci a řeka mi poprvé vyšla v roce 1934.

• Pak ale nastaly těžké časy, přišla válka, zakázali mi psát a vydávat své práce, prý mám kladný postoj k Čechům a demokraticky smýšlím. Navíc v roce 1940 na mě někdo podal udání o homosexuálním jednání a na rok mě uvěznil. Musel jsem narukovat, prošel válečnou Evropou. Když mé martýrium skončilo, mohl jsem se vrátit domů. V Trutnově jsem jako antifašista sice mohl zůstat, ale již nic nebylo tak jako dřív. V roce 1946 jsem dobrovolně z mého milovaného Trutnova dobrovolně odešel, úspěšně psal dál a druhou půli svého života prožil v německém Eisingenu. V našem domě zůstala pouze naše maminka, na kterou tu dodnes lidé ze sousedství s úctou vzpomínají . . .

9

Z křestního jména spisovatelky Němcové vezmi první písmeno a malé ho vsaď do tajenky.

Ale nyní již do centra města! Vrať se zpět dolů do ulice Maxima Gorkého a dej se vlevo.

Mineš pozoruhodnou kapli, která je dnes přestěhována o několik desítek metrů dál od místa, kde stála původně.

Od kaple se dáme do mírného kopečka ke kryté lávce vlevo.

* Z kryté lávky spatříme unikátní zadní trakt Galerie města Trutnova, jedné z nejstarších budov ve městě, postavené na sklonku 16. století.

Od Galerie se dáme hned první ulicí vlevo.

* Vedle dnešní restaurace Tip Sport se vcházelo do zadního traktu, kde bývala vyhlášená Schwejdarova vinárna, ve které se scházela vyhlášená trutnovská Múzikká stolní společnost. Mohli jste tu narazit na umělce, jakým byl Hieronymus Siegel nebo sochař Emil Schwantner. Obsluhovala tu i babička Jaroslava Foglara.

• Za starých dobrých časů sloužila všem, kdo přesně v deset dopoledne v Rakousku vyráželi na gáblík a přitom si k vybraným lahůdkám, které se většinou jedly vidličkou, dávali žernosecké nebo tokažské. Když se tento krámeček s lahůdkami na gáblík měnil stále více na večerní podnik, dostal jméno Jedová chýše, snad podle slavné pražské vinárny.

10

Z čísla popisného domu, kde býval vchod do vinárny, vezmi prostřední číslici a doplň do tajenky.

Úzkou uličkou vpravo s překrásným pohledem na kostelní věž dojde až ke kostelu. Kousek od něj se nachází muzeum.

* V muzeu uchovávají rukopisné zlomky a něco málo dokumentů z pozůstalosti spisovatele Josefa Mühlbergera a lodní kufr s písemnostmi jeho bratra Aloise.

Od muzea se dej s kopečka dolů a zaboč do úzké uličky zvané Průchod a přijdeš na náměstí.

* Po východu z Průchodu nalezněš pamětní desku významného trutnovského občana, básníka, bouřliváka a revolucionáře z roku 1848, Uffo Horna.

11

Copak se zde v tomto domě Uffo Horn? Poslední písmeno slovesa doplní tajenku.

* Krakonošovo náměstí – historické jádro Trutnova zdobí kašna s Krakonošem a permoniky, socha Josefa II., kámen z Amazonky na Městské knihovně, morový sloup . . . a také se tu na bývalém trhu do začátku druhé světové války každý den úderem šesté korzovalo.

12

Oběma slovům v názvu náměstí náleží jedno písmeno, které doplní tajenku.

• Korzo – to byla velká městská rodina. ... Procházejíce se jsme v hovorech nechali doznít den, jedny záležitosti byly dořešeny nebo jiné nadhozeny, člověk se s tím či oním poradil, vážně a důkladně se probíraly problémy, politické názory, vyměňovaly první pohledy. ...a nikdo si nedovedl představit, že to tu jednou nebude ... korzem vzal za své i určitý způsob života.

Jdi dolů po pěší zóně a před prvním zastavením naší stezky, u pamětní desky, se dej uličkou doprava.

* Budova na konci uličky nad hradbami, sloužila jako vězení. Byl zde mimo jiné v roce 1938 vězněn za své antifašistické postoje i bratr spisovatele, sociální demokrat, mistostarosta Trutnova a středoškolský učitel, Alois Mühlberger.

13

Z názvu smutné budovy vezmi třetí písmeno a dosad' do tajenky.

Pozorně projdi rovně podle mapy městskými uličkami, přejdi hlavní silnici a obloukem vlevo se dej do parku. Poklad se již blíží . . .

* Vedle České lesnické akademie se nachází další smutné místo trutnovských dějin – bývalá synagoga.

14

Druhé písmeno názvu budovy použij v tajence.

Vydej se do parku. Všimni si Draka, který až do roku 1892 zdobil trutnovské náměstí.

* V parku stojí busta Uffo Horna, která na počátku první republiky stávala na trutnovském náměstí tam, kde stojí nyní socha císaře.

Čtvrté písmeno křestního jména mocnáře doplní tajenku.

TAJENKA

POZICE 11 15 3 14 4 7 4 2 5 14 13 4 6 6 6 9 2 4 12 5 4 1 8 10

Kolem araukaritů doleva cílovou rovinkou vzhůru dojdeš k pokladu. Tajenka Ti poradí, kde ho hledat, a pomůže Ti poklad odemknout!

